

ת"פ 1660/12/19 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בנתניה
ת"פ 1660-12-19 מדינת ישראל נ' פלוני

לפני: כבוד השופט גיא אבנון

המאשימה: מדינת ישראל

באמצעות תביעות מרכז - שלוחת נתניה

נגד

הנאשם: פלוני

בשם המאשימה: עו"ד שחר יערי, עו"ד שני מלול

בשם הנאשם: עו"ד רן אלון

גזר דין

1. הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בכתב אישום מתוקן בעבירת איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, והופנה לקבלת תסקיר מבחן. מכתב האישום עולה כי במועד הרלוונטי היו הנאשם והמתלוננת בני זוג גרושים. במהלך דיון בין השניים בבית הדין הרבני ביום 28.11.19, פנה בית הדין לנאשם בדרישה כי יתחיל לשלם מזונות, ובין השאר נאמר כי: "בית הדין אינו הוצל"פ. היא מרחמת עליך שלא תשב בכלא". על כך השיב הנאשם: "היא לא תחיה אם אני אשב בבית הכלא".

בפתח ישיבת הטיעונים לעונש ביקשה ב"כ המאשימה להפנות את הנאשם לממונה על עבודות שירות. לאחר שנשמעו טיעוני המאשימה לעונש, ובטרם הושלמו טיעוני ההגנה, הוריתי - בהסכמת הנאשם, על הפנייתו לקבלת תסקיר משלים, לבחינת האפשרות להטיל עליו צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 150 שעות. בהמשך לכך השלימה ההגנה את טיעוניה לעונש.

תסקירי המבחן

2. תוכן התסקירים יובא בצמצום, על מנת למעט בפגיעה בפרטיותם של המעורבים. הנאשם בן כ-44, גרוש

עמוד 1

מהמתלוננת ואב לארבעה, עלה לארץ עם משפחתו לפני כשלושים שנה, השלים 12 שנות לימוד, בעל תעודת בגרות מלאה ותעודת מקצוע במכונאות. הוא שירת בצה"ל כלוחם והשלים שירות צבאי מלא. בשנת 2004 נדון למאסר ממושך בן 4 שנים בגין עבירות אלימות, שלאחריו חזר לעבוד כנהג במקום עבודתו הקודם, שם עבד כ- 15 שנים. הנאשם הודה בפני קצינת המבחן בעבירה המיוחסת לו, ותיאר מנקודת מבטו את ההתדרדרות במערכת היחסים בינו לבין המתלוננת במהלך השנים האחרונות. קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם חווה קושי בהתמודדות עם פירוק משפחתו, והתקשה לקיים עצמו באופן עצמאי. כן העריכה, בהמשך לשיחה עם המתלוננת, כי בתקופה האחרונה לזוגיות ביניהם נהג הנאשם לצרוך אלכוהול באופן מופרז. לבקשת שירות המבחן נדחו הדיונים מעת לעת על מנת לאפשר לנאשם להשתלב בהליך טיפולי ולהתמיד בו. ניכר כי השתתף בהצלחה ובעקביות במפגשים, הן במסגרת שירות המבחן והן בטיפול קבוצתי במרכז לשלום המשפחה בנתניה. המתלוננת מצדה הדגישה כי הנאשם נמנע מקשר עמה, אינו פוגע בה ואיננה חוששת מפניו. סופו של תסקיר מצאה קצינת המבחן להמליץ לסיים את ההליך בענישה צופה פני עתיד בצד צו מבחן לתקופה ממושכת בת כשנה ומחצה. בתסקיר משלים שהוגש ביוזמת בית המשפט, נמצא הנאשם מתאים לריצו צו של"צ.

טיעוני הצדדים לעונש

3. ב"כ המאשימה עמדה על חומרת הנסיבות בהן הושמע האיום כלפי המתלוננת במהלך דיון בבית הדין הרבני, נתון המלמד על עזות מצח והיעדר מורא, באופן הפוגע לא רק בשלוות נפשם של המתלוננת והדיינים, אלא גם בסדרי שלטון ומשפט. היא עתרה לקבוע מתחם ענישה בין מאסר למשך מספר חודשים ועד שנת מאסר בפועל. אשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם, הגישה גיליון רישום פלילי (עת/1), ממנו עולה כי לחובת הנאשם שתי הרשעות ישנות (2002, 2003) בעבירות אלימות ואיומים, בגין האחרונה שבהן נדון לארבע שנות מאסר בפועל. לטענתה, מהתסקירים עולה כי גם לאחר שהחל בטיפול, אין הפחתה משמעותית של המסוכנות הנשקפת ממנו, ומכאן שהמלצת שירות המבחן חורגת לקולה וללא הצדקה מהמתחם הראוי. משכך ביקשה להשית על הנאשם עונש מאסר בדרך של עבודות שירות ככל שיימצא מתאים, מאסר על תנאי וקנס, תוך מתן משקל לתקופה בה הנאשם היה נתון במעצר ממש, מיום 28.11.19 עד 5.12.19.

ב"כ הנאשם ביקש לקבוע מתחם עונש שתחילתו במאסר צופה פני עתיד, עמד על נסיבותיו האישיות של הנאשם, על כך שהדברים נאמרו בלהט דיון בבית הרבני, על רקע ויכוח הקשור במזונות. הנאשם התעשת באופן מידי והתנצל על דבריו, וכך עשה גם בחקירתו במשטרה. המדובר לשיטתו ב"פליטת פה", הנאשם קיבל אחריות ומצר מאוד על דבריו. ב"כ הנאשם עמד על התהליך השיקומי בו השתתף הנאשם מזה למעלה ממחצית השנה, על התקופה בה שהה במעצר ממש, שלאחריה היה נתון פרק זמן ממושך בפיקוח אנושי צמוד ("מעצר אדם"), ועל המלצות שירות המבחן אותן ביקש לאמץ, קרי, להסתפק בענישה צופה פני עתיד בצד צו מבחן. לחלופין וככל שבית המשפט ימצא להטיל על הנאשם לבצע של"צ, ביקש לקצר מתקופת המבחן שתיקבע.

הנאשם התנצל והביע צער וחרטה על דבריו.

דיון

4. מטבע הדברים, בחינת מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות אלימות במשפחה, מלמדת על קשת ענישה רחבה, החל ממאסרים מותנים ועד מאסרים בפועל, וזאת בראש ובראשונה בהתאם לנסיבות המקרה ולחומרתו. בכל הנוגע לעבירות איומים ראו ע"פ 42146-02-15 יעקב בכר נ' מדינת ישראל (06.05.2015) (במקרה זה בוטלה ההרשעה); ת"פ (שלום חיפה) 7990-10-16 מדינת ישראל נ' סער מור (07.05.17); ת"פ (שלום אשקלון) 36801-03-15 מדינת ישראל נ' פלוני (27.04.15); ת"פ (שלום רחובות) 1068-08-14 מדינת ישראל נ' יוסף כהן (03.12.2014); ת"פ (שלום אילת) 47527-11-12 מדינת ישראל נ' פלוני (01.04.2014); ת"פ (שלום רמלה) 34966-02-13 מדינת ישראל נ' שמעון מהרט (25.03.2014); ת"פ (שלום פ"ת) 10504-03-13 מדינת ישראל נ' א' צ' (04.11.2013).

להלן מקבץ רלוונטי בעבירות אלימות בין בני זוג:

רע"פ 7660/19 פלוני נ' מדינת ישראל (21.11.2019). המבקש הורשע בעבירות איומים ותקיפה סתם לאחר שמיעת ראיות: איומים כלפי גרושתו וחברותיה, ותקיפת בן זוג של אחת מהחברות, לאחר שלא הצליח ליצור קשר עם גרושתו על מנת לתאם החזרת בתו הקטנה לרשותה. דובר באירוע יחיד, במבקש נעדר הרשעות קודמות, אשר נדון לשלושה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות ועונשים נלווים. ערעורו לבית המשפט המחוזי נדחה וכך גם בקשת הרשות לערער.

רע"פ 303/16 טלקר נ' מדינת ישראל (13.1.16). המבקש הורשע בהתאם להודאתו בתקיפת בת זוג בכך שדחף את רעייתו, אשר כתוצאה מכך מעדה ונפלה על הרצפה. מיד לאחר מכן בעט בה הנאשם בעודה מוטלת על הרצפה. בית משפט השלום גזר את עונשו לחמישה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, לאחר שקבע מתחם בין מאסר על תנאי לבין שנת מאסר בפועל, ולאחר ששירות המבחן המליץ על עונש מוחשי ומציב גבולות. הערעור לבית המשפט המחוזי נדחה, וכך גם בקשת רשות הערעור, תוך שנקבע כי עונשו של המבקש נמצא על הצד המקל ביחס לחומרת מעשיו.

עפ"ג (מחוזי ירושלים) 48832-10-15 פלוני נ' מדינת ישראל פרקליטות ירושלים (9.8.16). נדחה ערעורו של מערער אשר הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של תקיפת בת זוג וצירף תיק נוסף בו הודה והורשע בעבירת איומים. על רקע ויכוח בין המערער לרעייתו הדף אותה המערער בכתפה באמצעות ידיו וכן שלח לה מסרון מאיים. הוא נדון לשלושה חודשי מאסר בעבודות שירות.

עפ"ג (מחוזי ירושלים) 57596-05-15 פלוני נ' מדינת ישראל (23.8.15). המערער הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן בשני אישומים בעבירה של תקיפת בת זוג ובאישום הראשון הורשע גם בעבירת איומים. דובר בבן 64 נעדר הרשעות קודמות שהיה גרוש מהמתלוננת בעת האירועים מושא כתב האישום, ולאחריהם נישא לה מחדש. שירות המבחן המליץ על שירות לתועלת הציבור ונמנע מהמלצה טיפולית. בית המשפט קיבל את הערעור באופן חלקי, קבע מתחם ענישה בין מאסר בפועל לתקופה קצרה שניתן לרצותה בעבודות שירות לבין מספר חודשי מאסר בפועל. בהתחשב

בהודאתו של המערער ובמכלול נסיבותיו האישיות קוצרה תקופת המאסר בעבודות שירות והועמדה על 45 ימים (חלף חמישה חודשים). כן קוצרה תקופת המאסר המותנה.

עפ"ג (מחוזי מרכז-לוד) 25020-02-13 שמואל לוי נ' מדינת ישראל (5.5.13). המערער הורשע בכך שהיכה את בת זוגו באגרופו בידה וגרם לה לסימן כחול. דוֹבַר באירוע יחיד, במערער נעדר הרשעות קודמות שהורשע לאחר ניהול הליך הוכחות. שירות המבחן המליץ להימנע מהרשעה על רקע הליך טיפולי ומתוך חשש לפגיעה בעיסוקו של המערער. בית משפט השלום בפתח תקווה (ת"פ 10-01-23775), כבוד השופטת (כתוארה אז) ע' רון, הרשיע את המערער וגזר את דינו לחודשיים מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות ועונשים נלווים. הערעור נדחה.

קביעת המתחם

5. מערכות אכיפת החוק, ובהן בתי המשפט, אסרו מלחמת חורמה על תופעת האלימות בכלל, ואלימות כלפי נשים וכלפי קטינים בפרט. כפי שנקבע פעם אחר פעם, עבירות אלימות המבוצעות ע"י גברים כלפי בנות זוגם הן בגדר התרחשות בזויה אותה יש להכרית, תוך הבעת יחס של סלידה וגינוי כלפי נאשמים המתעמרים בבני משפחתם. ראו רע"פ 1884/19 פלוני נ' מדינת ישראל (14.3.19).

בצד זאת, ברי כי כל מקרה נשקל לגופו, על הנסיבות המיוחדות אותו. אין דין אימים ברצח כדין אימים סתמיים. אין דין איום חד פעמי כדין רצף של אימים. במקרה דנן מדובר באיום יחיד לפגוע במתלוננת. חומרה מיוחדת נלמדת מנסיבות השמעת האיום, במהלך דיון בבית הדין הרבני, בפניהם של הדיינים, באופן שהיה בו כדי להרתיע לא רק את המתלוננת, אלא אף את הדיינים, תוך פגיעה בסדר הציבורי בתוך אולם משפט. מנגד, הנאשם התעשת באופן מידי, חזר בו והתנצל על דבריו, הן בזירת העבירה (בית הדין) והן בחקירתו במשטרה בסמוך לאחר מכן. כבר בכך יש כדי להצביע על הפנמה של חומרת מעשיו. לנוכח המפורט לעיל ובהתחשב בענישה הנוהגת, החלטתי לקבוע מתחם ענישה בין מאסר על תנאי בתוספת של"צ, לבין 8 חודשי מאסר בפועל.

גזירת העונש בתוך המתחם

6. הרשעותיו הקודמות של הנאשם בנות כעשרים שנים. הן מכבידות אמנם, בפרט בהינתן עונש המאסר הממושך שריצה בגין עבירות אלימות, ובכל זאת יש לתת משקל משמעותי לחלוף הזמן, נתון המצביע על כך שלאחר מאסרו שינה הנאשם מדרכיו ועבר לפסי התנהלות נורמטיביים. תסקירי המבחן חיוביים בעיקרם, הנאשם שיתף פעולה לאורך זמן, הן עם שירות המבחן והן בהליך טיפולי בקהילה. המתלוננת שיתפה את קצינת המבחן בהתנהגותו החיובית של הנאשם, והבהירה כי איננה חוששת מפניו. בקשתו של הנאשם להטיל עליו צו מבחן - כהמלצת שירות המבחן, מאפשרת לבית המשפט לעקוב אחר המשך השתלבותו בהליך הטיפולי, ולגזור את דינו מחדש ככל שלא יתמיד בו.

החלטתי לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 4 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור בתוך שלוש שנים עבירות אלימות מסוג פשע או עוון, לרבות איומים.
- ב. הנאשם יבצע 150 שעות שירות לתועלת הציבור (של"צ) במתנ"ס "נאות שקד" בנתניה בהתאם לאמור בתסקיר המבחן. על הנאשם להשלים את ביצוע השל"צ בתוך שנה מהיום. הוסבר לנאשם כי אם לא יעשה כן, עשוי בית המשפט לגזור את דינו מחדש.
- ג. אני מעמיד את הנאשם בצו מבחן למשך שנה. הוסברה לנאשם משמעותו של צו המבחן ואפשרות הפקעתו והטלת עונש במקומו.
- ד. הנאשם ייתן התחייבות בסך 3,000 ₪ להימנע בתוך שלוש שנים מביצוע עבירת אלימות מסוג פשע או עוון, לרבות איומים. הנאשם יצהיר על התחייבותו לפניי עוד היום, שאם לא כן, ירצה תקופת מאסר בת 5 ימים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 ימים מהיום.

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לשירות המבחן.

ניתן היום, כ"ו תמוז תשפ"א, 06 יולי 2021, במעמד הצדדים.